

ปัจจัยการบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงาน
ด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม
Risk Management Factors Influencing the Operational Performance of Finance
and Accounting Practitioner in Agencies under the Office of the Judiciary

วิไลพร อติชัยสกุล^{1*} และ ธีรุตม์ หมีนวงศ์เทพ²
Wilaiporn Adisaisakon^{1*} and Theerut Muenwongthep²

Article History

Receive: June 26, 2025

Revised: August 5, 2025

Accepted: August 8, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม และศึกษาแนวทางการบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม สำหรับรูปแบบการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคือบุคลากรด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม จำนวน 166 คน ตามรายชื่อจากโครงสร้างศาลยุติธรรมและเขตอำนาจศาลยุติธรรมทั่วราชอาณาจักร โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน และด้านการเงินมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) การบริหารความเสี่ยงควรมุ่งเน้นการพัฒนาแนวทางในการจัดการความเสี่ยงในแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ ด้านการดำเนินงาน ด้านการเงิน และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ หากหน่วยงานกำหนดแนวทางการบริหารความเสี่ยงโดยสอดคล้องกับประสิทธิภาพการดำเนินงานในด้านความถูกต้อง ครบถ้วน ด้านสามารถตรวจสอบได้ และด้านระยะเวลา จะช่วยสนับสนุนให้หน่วยงานสามารถบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ : การบริหารความเสี่ยง; ประสิทธิภาพการดำเนินงาน; ผู้ปฏิบัติงาน; การเงินและบัญชี; หน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ คณะบริหารธุรกิจและนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา, Master's Degree Student in Business Administration, School of Business and Communication Arts, University of Phayao

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะบริหารธุรกิจและนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา Assistant Professor, School of Business and Communication Arts, University of Phayao

*Corresponding author E-mail: wilaiporn.tuktik@gmail.com

ABSTRACT

This research aimed to study the risk management factors influencing the operational performance of finance and accounting practitioners in agencies under the Office of the Judiciary and its guidelines. This research was quantitative research. The sample consisted of 166 financial and accounting practitioners from agencies under the Office of the Judiciary, selected based on the structure of the Court of Justice and jurisdiction of courts across the Kingdom, using stratified sampling method. A questionnaire was used as the data collection tool. The statistical methods employed for data analysis included mean, standard deviation, and multiple regression analysis. The results revealed that 1) operational risk management and financial risk management significantly influenced the performance efficiency of finance and accounting practitioners at the .05 level. 2) Risk management should focus on developing risk management guidelines in each area, including legal and regulatory compliance, operations, finance, and information technology. If an organization establishes risk management guidelines aligned with operational performance in terms of accuracy, completeness, auditability, and timeliness, it will support the agency in achieving its goals effectively.

Keywords : Risk Management; Operational Performance; Practitioner; Finance and Accounting; Agencies under the Office of the Judiciary

บทนำ

ประเทศไทยกำลังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครองและเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนต้องให้ความสำคัญกับบริหารความเสี่ยงมากขึ้น เพื่อรับมือกับความไม่แน่นอนของสภาพแวดล้อมทางธุรกิจและการดำเนินงาน หากการจัดการความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพจะช่วยลดผลกระทบทางลบและสร้างโอกาสในการบรรลุเป้าหมายขององค์กรอย่างยั่งยืน การบริหารความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพในภาครัฐ จำเป็นต้องอาศัยเครื่องมือที่สามารถประเมินปัจจัยเสี่ยงในหลากหลายมิติ ทั้งด้านบุคลากร โครงสร้างองค์กร และนโยบาย เพื่อให้การให้บริการสาธารณะสามารถดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่อง มีเสถียรภาพและตอบสนองต่อสถานการณ์ต่างๆ (Tangsgaard, 2022) โดยการบริหารความเสี่ยงสามารถระบุ วิเคราะห์ ประเมิน และจัดการความเสี่ยงภายใต้ทรัพยากรที่มีอย่างจำกัด เพื่อป้องกันหรือบรรเทาผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งแนวคิดได้รับการพัฒนาและมีความสำคัญเพิ่มมากขึ้นในสภาพแวดล้อมที่มีผันผวนในปัจจุบัน (Fraser et al., 2022)

การบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management) เป็นแนวคิดที่นำหลักการจากภาคเอกชนมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานของภาครัฐ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ความรับผิดชอบ และการตอบสนองต่อประชาชน โดยเน้นการส่งเสริมให้มีการแข่งขัน การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และการประเมินผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดที่ชัดเจน (Hood, 2021) ทั้งนี้ มาตรา 79 แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.2561 กำหนดให้หน่วยงานของรัฐประเมินความเสี่ยงทางการเงินและการคลัง พร้อมจัดทำแผนการบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง เพื่อรักษาวินัยการเงินและการคลังของรัฐ โดยสำนักงานศาลยุติธรรมได้ดำเนินการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ.2561 จนถึงปัจจุบัน เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการดำเนินงาน การบริหารงานในการลดปัญหาและหลีกเลี่ยงความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อองค์กร (Court of Justice, 2021) โดยในปีงบประมาณ พ.ศ.2567 คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงานศาลยุติธรรมได้จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงฉบับใหม่ เพื่อให้การจัดการความเสี่ยงมีมาตรฐานเดียวกันทั่วองค์กร เพื่อสามารถประเมินควบคุม และตรวจสอบได้อย่างมีระบบ และสนับสนุนการดำเนินงานของศาลยุติธรรมให้มีประสิทธิภาพ และบรรลุตามวิสัยทัศน์ที่กำหนด จากรายงานการประเมินผลการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงของสำนักงานศาลยุติธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566 พบว่า หน่วยงานในสังกัดที่มีการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงและดำเนินการตามแนวทางอย่างเป็นรูปธรรม มีอัตราการเกิดข้อผิดพลาดในด้านการเงินและบัญชีลดลงเฉลี่ย ร้อยละ 18.4 เมื่อเทียบกับหน่วยงานที่ยังไม่มีการดำเนินการอย่างเป็นระบบ (Court of Justice, 2023)

การประเมินผลประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีเป็นเครื่องมือสำคัญที่สะท้อนความสามารถและศักยภาพของบุคลากรในการขับเคลื่อนองค์กรสู่ความสำเร็จอย่างยั่งยืน โดยบุคลากรต้องมีความรู้และเข้าใจกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อป้องกันความผิดพลาดที่อาจส่งผลกระทบต่อการทำงานขององค์กร ความผิดพลาดที่พบบ่อย เช่น การเบิกจ่ายเงินที่ไม่เป็นไปตามระเบียบ การเก็บรักษาเงิน เอกสารไม่ครบถ้วน การไม่จัดทำรายงานการรับจ่าย หรือการไม่จัดทำยอดเงินคงเหลือประจำวัน ซึ่งหากเกิดความละเลยหรือปฏิบัติหน้าที่อย่างไม่มีประสิทธิภาพ จนก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ ถือว่าเป็นความผิดทางวินัย (Chumuang, 2023)

การจัดการความเสี่ยงในงานการเงินและบัญชีมีบทบาทสำคัญในการลดความเสี่ยงที่อาจกระทบต่อการดำเนินงานและผลกำไรขององค์กร โดยเน้นการวิเคราะห์ความเสี่ยง การประเมินผลกระทบ และการวางนโยบายควบคุมอย่างเป็นระบบ เพื่อให้การดำเนินงานมีความยั่งยืน หากบุคลากรด้านการเงินและบัญชีที่มีบทบาทโดยตรงต่อการดำเนินงานด้านการเงิน การเบิกจ่ายงบประมาณ การควบคุมบัญชี และการจัดทำรายงานทางการเงิน ที่สะท้อนถึงผลลัพธ์การดำเนินงาน และความสามารถในการบริหารความเสี่ยงในภาครัฐขาดประสิทธิภาพ อาจส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่น และความสำเร็จขององค์กรโดยภาพรวม (Saengkaew, 2020) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการบริหารความเสี่ยงที่สำนักงานศาลยุติธรรมกำหนด มีผลต่อประสิทธิภาพด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดหรือไม่ เพื่อนำผลการวิจัยครั้งนี้ยืนยันถึงความสำคัญของการบริหารความเสี่ยงในเชิงวิชาการ และยังเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในเชิงปฏิบัติ โดยสามารถเป็นแนวทางที่นำไปใช้ในการกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติของสำนักงานศาลยุติธรรม เพื่อปรับปรุงกระบวนการทำงานด้านการเงินและบัญชี นอกจากนี้ยังสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมและเสริมสร้างศักยภาพของบุคลากรให้มีความรู้และทักษะที่จำเป็นในการบริหารความเสี่ยง เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและโปร่งใสสูงสุด

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม
2. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับสำนักงานศาลยุติธรรม

สำนักงานศาลยุติธรรมมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาระบบตุลาการของประเทศไทย โดยมีจุดเริ่มต้นตั้งแต่รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 5) ที่ทรงวางรากฐานการรวมอำนาจพิจารณาตัดสินคดีเข้าสู่ศูนย์กลาง เพื่อให้การตัดสินคดีเป็นธรรม มีประสิทธิภาพ และได้รับการยอมรับจากนานาอารยประเทศ โดยได้มีการจัดตั้งศาลยุติธรรมขึ้นเมื่อวันที่ 21 เมษายน พ.ศ.2425 และกำหนดให้วันนี้เป็น "วันศาลยุติธรรม" ภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ.2475 ได้มีการแยกบทบาทระหว่างฝ่ายบริหารและฝ่ายตุลาการอย่างชัดเจน โดยให้ศาลมีความเป็นอิสระในการพิจารณาพิพากษาคดี ทั้งนี้เพื่อข้อจำกัดข้อสงสัยถึงการแทรกแซงจากฝ่ายบริหาร ต่อมาในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 ได้บัญญัติให้ ศาลยุติธรรมแยกจากกระทรวงยุติธรรม และในปี พ.ศ.2543 ได้มีพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม กำหนดให้สำนักงานศาลยุติธรรมเป็นหน่วยงานอิสระ สถานะเป็นนิติบุคคล และมีเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมขึ้นตรงต่อประธานศาลฎีกา ซึ่งต้องได้รับความเห็นชอบของคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม (Ketchaoan, 2022) โดยปัจจุบันศาลยุติธรรมแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ 1) ศาลชั้นต้น รับฟ้องและพิจารณาคดีในชั้นแรก 2) ศาลอุทธรณ์ พิจารณาคดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาจากศาลชั้นต้น รวมทั้งคำสั่งเกี่ยวกับการประกันตัวหรือการทุเลาการบังคับคดี 3) ศาลฎีกา เป็นศาลสูงสุด พิจารณาคดีที่มีการอุทธรณ์จากศาลอุทธรณ์ ซึ่งพิจารณาในประเด็นข้อกฎหมายหรือข้อเท็จจริงที่สำคัญ และสามารถให้ที่ประชุมใหญ่ของศาลฎีกาพิจารณาวินิจฉัยได้ (Pithnak, 2024) โดยสำนักงานศาลยุติธรรมมีภารกิจหลักในการบริหารจัดการด้านทรัพยากรบุคคล งบประมาณ การเงินและบัญชี การจัดซื้อจัดจ้าง รวมถึงการวางแผนและติดตามผลการดำเนินงานของศาลยุติธรรมทั่วประเทศ เพื่อให้การพิจารณาคดีของศาลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรม โดยเฉพาะภารกิจด้านการเงินและบัญชีถือเป็นกลไกสำคัญที่สนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรให้เป็นไปอย่างถูกต้อง โปร่งใส และตรวจสอบได้ (Court of Justice, 2021)

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง

การบริหารความเสี่ยง (Risk Management) คือ กระบวนการวางแผน วิเคราะห์ ระบุ ประเมิน และติดตาม ความเสี่ยงอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อให้ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่องค์กรสามารถยอมรับได้ และบรรลุวัตถุประสงค์ ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ในบริบทของหน่วยงานภาครัฐ เช่น สำนักงานศาลยุติธรรม กรมบัญชีกลาง และสำนักงาน อัยการสูงสุด ซึ่งมีข้อจำกัดด้านทรัพยากร นโยบาย หรือกฎหมาย จำเป็นต้องมีแนวทางการบริหารความเสี่ยงที่ชัดเจน ครอบคลุม และมีส่วนร่วมจากทุกระดับในองค์กร กระบวนการนี้ช่วยให้องค์กรสามารถจัดสรรทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดความไม่แน่นอน และลดความสูญเสียจากเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด ซึ่งหากหน่วยงานมีการประเมินความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ มีการติดตามผลลัพธ์จากแผนบริหารความเสี่ยง มีแนวโน้มที่จะเกิดความผิดพลาดน้อยกว่าหน่วยงานที่ไม่มีระบบการประเมิน ความเสี่ยงที่ชัดเจน (State Audit Office of the Kingdom of Thailand, 2021) แนวทางหนึ่งที่ได้รับการยอมรับ อย่างกว้างขวางคือ แนวคิดการบริหารความเสี่ยงตามกรอบ ERM (Enterprise Risk Management) ซึ่งพัฒนา โดยคณะกรรมการ COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) โดย ERM มุ่งเน้นการประเมินและควบคุมความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในทุกระดับขององค์กร ทั้งในด้านยุทธศาสตร์ การปฏิบัติงาน การเงิน และเทคโนโลยี ผ่านกระบวนการที่เชื่อมโยงกับเป้าหมายขององค์กรอย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับแนวทาง ของกรมบัญชีกลางที่กำหนดให้หน่วยงานภาครัฐนำแนวคิด ERM ไปใช้ในการบริหารจัดการความเสี่ยง และจัดทำแผน ความเสี่ยงประจำปีที่มีคณะกรรมการกำกับและติดตามประเมินผลอย่างเป็นทางการ (The Comptroller General's Department, 2023) อีกทั้งการบริหารความเสี่ยงในภาครัฐในปัจจุบันต้องเผชิญกับความท้าทายที่มีความซับซ้อน เปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็ว และยากต่อการคาดการณ์ล่วงหน้า ไม่ว่าจะเป็นสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ภัยพิบัติทาง ธรรมชาติ ความไม่แน่นอนทางกฎหมาย หรือการเปลี่ยนแปลงเชิงนโยบายที่ส่งผลกระทบโดยตรงต่อหน่วยงานของรัฐ แนวทางการบริหารความเสี่ยงแบบดั้งเดิมที่เน้นการพยากรณ์ความน่าจะเป็นเพียงอย่างเดียว จึงไม่เพียงพอต่อการรับมือ กับสถานการณ์เหล่านี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยเหตุนี้ นักวิจัยจึงได้เสนอกรอบแนวคิดใหม่ในการบริหารความเสี่ยงที่เรียกว่า การบริหารความเสี่ยงแบบปรับเปลี่ยนได้ (Adaptive Risk Management) ซึ่งมุ่งเน้นความสามารถในการตอบสนอง อย่างยืดหยุ่นต่อความเปลี่ยนแปลง โดยมีลักษณะสำคัญคือ การรวบรวมข้อมูลแบบทันที การประมวลผลข้อมูลเชิงโต้ตอบ และ การเปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่หน้าหน้าเข้ามามีส่วนร่วมในการรายงานสถานการณ์และเสนอแนวทางการจัดการร่วมกับผู้บริหาร ระดับนโยบาย แนวทางดังกล่าวมีลักษณะเฉพาะที่สำคัญ คือ การสร้างวงจรการป้อนกลับ ที่เกิดจากการไหลเวียนของข้อมูล ระหว่างผู้ปฏิบัติงานในภาคสนามกับฝ่ายบริหาร ซึ่งช่วยให้สามารถตัดสินใจได้อย่างทันเวลา แม้ในสภาวะที่ข้อมูลมีความ ไม่สมบูรณ์หรือแวดล้อมด้วยความไม่แน่นอนสูง โดยเฉพาะในหน่วยงานที่ให้บริการสาธารณะ เช่น โรงพยาบาล ศาล หรือ องค์กรปกครองท้องถิ่น ซึ่งต้องอาศัยการตอบสนองต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา แนวทางการบริหารความเสี่ยง แบบปรับตัวนี้ ยังสอดคล้องกับหลักการการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และแนวคิดการบริหารจัดการเชิงระบบที่ให้ความสำคัญต่อความยืดหยุ่นขององค์กรและการเรียนรู้ร่วมกันภายในระบบงานของรัฐ (Frame et al., 2023) โดยสำนักงาน ศาลยุติธรรมได้กำหนดกรอบแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงไว้ 5 ด้าน ประกอบไปด้วย 1) ด้านยุทธศาสตร์ (Strategic Risk) คือ ความเสี่ยงที่ส่งผลโดยตรงต่อการบรรลุเป้าหมายและพันธกิจขององค์กรในภาพรวม 2) ด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย และระเบียบ (Compliance Risk) คือ ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจขัดต่อกฎหมาย กฎ ระเบียบ อันเนื่องมาจาก ความไม่ชัดเจน ไม่ทันสมัยของกฎหมาย กฎ ระเบียบ เหล่านั้น 3) ด้านการดำเนินงาน (Operation Risk) คือ ความเสี่ยง ที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพ หรือประสิทธิผลของการปฏิบัติงานที่เกิดจากระบบภายในองค์กร กระบวนการ บุคลากร ข้อมูล เป็นต้น 4) ด้านการเงิน (Financial Risk) คือ ความเสี่ยงเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณและการเงิน อันเกิดจากการขาด การจัดการข้อมูล วิเคราะห์ แผนงาน ควบคุม และการจัดทำรายงาน และ 5) ด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology Risk) คือ ความเสี่ยงเกี่ยวกับการใช้ การดำเนินงาน ความปลอดภัย รวมถึงการพัฒนาระบบสารสนเทศ (Court of Justice, 2023)

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิภาพการดำเนินงาน

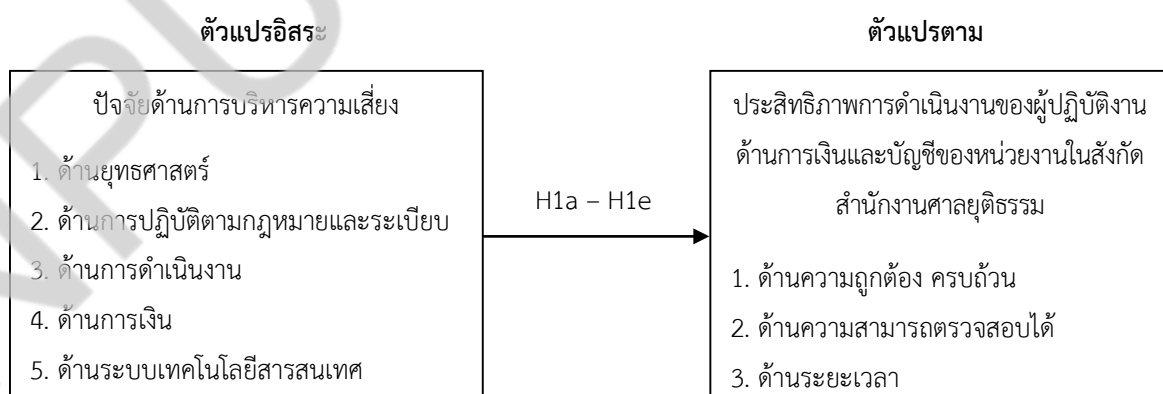
ประสิทธิภาพการดำเนินงาน (Performance Efficiency) คือ ความสามารถขององค์กรหรือบุคลากร ในการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดคุณค่าสูงสุด แนวคิดนี้มุ่งเน้นการใช้ทรัพยากร อย่างประหยัด มีคุณภาพ และตอบสนองต่อความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในและภายนอกองค์กร แนวคิดนี้ มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อหน่วยงานภาครัฐที่ต้องบริหารงานภายใต้ข้อจำกัดเชิงงบประมาณและความคาดหวังด้านความโปร่งใส

และความรับผิดชอบ ซึ่งองค์ประกอบของการวัดประสิทธิภาพตามแนวคิดของ Peterson และ Plowman ที่กำหนดการวัดประสิทธิภาพไว้ 4 ประการ ประกอบด้วย 1) คุณภาพของงาน ความถูกต้อง ครบถ้วน และมีมาตรฐาน 2) ปริมาณงานที่สอดคล้องกับแผนหรือเป้าหมาย 3) ระยะเวลา ใช้เวลาที่เหมาะสมในการดำเนินงาน 4) ต้นทุน ค่าใช้จ่ายที่ประหยัด แต่ให้ผลลัพธ์ที่ดี (Saengkaew, 2020) ซึ่งสะท้อนถึงระดับความสามารถของบุคคลหรือองค์กรในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ด้วยการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด โดยเน้นให้เกิดผลลัพธ์ที่มีคุณภาพ รวดเร็ว และถูกต้อง ซึ่งพฤติกรรมหรือความพึงพอใจของบุคคลต่อคุณภาพของงานที่ตนเองรับผิดชอบและพยายามดำเนินการให้ดีที่สุด โดยปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ได้แก่ สภาพแวดล้อมในการทำงาน ความชัดเจนของโครงสร้างงาน และการเข้าถึงเทคโนโลยีที่สนับสนุนการทำงานระยะไกล แม้บริบทของการทำงานจะเปลี่ยนไปจากการทำงานในสำนักงานเป็นการทำงานจากที่พักอาศัย แต่ประสิทธิภาพการดำเนินงานยังสามารถคงอยู่ได้ หากมีการบริหารจัดการที่เหมาะสม โดยเฉพาะในด้านการสื่อสารภายในองค์กร ความยืดหยุ่นของกระบวนการทำงาน และการใช้เทคโนโลยีที่สนับสนุนอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดพื้นฐานที่ว่า การดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพต้องเกิดจากความเชื่อมโยงของหลายองค์ประกอบในระบบองค์กร (Charoenwilatphong, 2020) อีกทั้งองค์ประกอบสำคัญที่สะท้อนถึงประสิทธิภาพในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐหรือองค์กร คือ ความสามารถในการตรวจสอบได้ โดยมีรากฐานจากแนวคิดการควบคุมภายในของ COSO Framework ซึ่งเป็นกรอบแนวคิดที่ได้รับการยอมรับของการควบคุมที่ดีที่ช่วยให้สามารถตรวจสอบผลลัพธ์และกระบวนการได้อย่างชัดเจน โดยความสามารถในการตรวจสอบได้นั้น หมายถึง ความสามารถในการติดตาม ตรวจสอบ และยืนยันกระบวนการดำเนินงานหรือข้อมูลย้อนหลังได้อย่างถูกต้อง โปร่งใส และมีหลักฐานประกอบอย่างเป็นระบบ (Fraser et al., 2022) องค์ประกอบของประสิทธิภาพการดำเนินงาน ได้แก่ ความถูกต้อง ครบถ้วน ความสามารถในการตรวจสอบได้ และระยะเวลา นั้นนับว่าเป็นตัวชี้วัดที่เหมาะสมต่อการประเมินประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี เนื่องจากสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะเฉพาะของภารกิจในงานด้านการเงินที่ต้องดำเนินการภายใต้ข้อกำหนดทางระเบียบอย่างเคร่งครัด องค์ประกอบเหล่านี้ยังสอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลและความโปร่งใสที่ภาครัฐให้ความสำคัญ ตลอดจนแสดงถึงคุณภาพของผลผลิตและกระบวนการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจำเป็นต่อความน่าเชื่อถือของระบบงานราชการในภาพรวม (Saengkaew, 2020)

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยงของสำนักงานศาลยุติธรรม 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านยุทธศาสตร์ 2) ด้านการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ 3) ด้านการดำเนินงาน 4) ด้านการเงิน 5) ด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และนำแนวคิดการวัดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของ Peterson Plowman 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความถูกต้อง ครบถ้วน 2) ด้านความสามารถตรวจสอบได้ และ 3) ด้านระยะเวลา พร้อมทั้งนำแนวคิดของการตรวจสอบภายในและการบริหารความเสี่ยงของ Thongnak (2023) ประยุกต์มาใช้เป็นกรอบแนวคิดการวิจัย โดยนำปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงเป็นตัวแปรอิสระ และประสิทธิภาพการดำเนินงาน เป็นตัวแปรตาม ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย

H1 : ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงมีอิทธิพลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม

H1a : ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์มีอิทธิพลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม

H1b : ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบมีอิทธิพลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม

H1c : ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงานมีอิทธิพลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม

H1d : ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงด้านการเงินมีอิทธิพลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม

H1e : ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีอิทธิพลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี และผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม จำนวน 283 คน จากโครงสร้างศาลยุติธรรมและเขตอำนาจศาลยุติธรรมทั่วราชอาณาจักร

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี และผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) จำนวน 166 คน ซึ่งจะจำแนกตามสัดส่วนของประชากรโดยวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิใช้สูตร ดังนี้

$$\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นภูมิ} = \frac{\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่าง} \times \text{จำนวนประชากรแต่ละประเภท}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}} \quad \text{โดยผลการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ ดังตารางที่ 1}$$

ตารางที่ 1 แสดงผลการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling)

หน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
1. ศาลแขวงทั่วราชอาณาจักร	39	23
2. ศาลชั้นอุทธรณ์	18	11
3. ศาลเยาวชนและครอบครัวทั่วราชอาณาจักร	76	45
4. ศาลจังหวัดและศาลจังหวัดสาขาทั่วราชอาณาจักร	117	68
5. ศาลอาญาคดีทุจริต	9	5
6. ศาลชั้นอุทธรณ์	11	6
7. ศาลแพ่งและศาลอาญาในกรุงเทพ	13	8
รวม	283	166

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษานี้ได้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยได้ทบทวนวรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวคิดและตัวแปรในการวิจัย รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ครอบคลุมเนื้อหาตามกรอบแนวคิดของการวิจัย โดยแบ่งคำถามออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 6 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน ในปัจจุบัน ระดับตำแหน่งงาน และประสบการณ์การทำงานด้านการเงินและบัญชี

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม โดยพิจารณาความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญและการดำเนินงานด้านการบริหารความเสี่ยง ประกอบ 5 ด้าน จำนวน 25 ข้อ ได้แก่ ปัจจัยด้านยุทธศาสตร์ จำนวน 5 ข้อ ด้านการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ จำนวน 5 ข้อ ด้านการดำเนินงาน จำนวน 5 ข้อ ด้านการเงิน จำนวน 5 ข้อ และด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม โดยพิจารณาคำตอบเกี่ยวกับประสิทธิภาพการดำเนินงานให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ภายใต้หลักธรรมาภิบาล ประกอบด้วย 3 ด้าน จำนวน 15 ข้อ ได้แก่ ด้านความถูกต้องครบถ้วน จำนวน 5 ข้อ ด้านความสามารถตรวจสอบได้ จำนวน 5 ข้อ และด้านระยะเวลา จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ

แบบสอบถามส่วนที่ 1 เป็นข้อถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ส่วนที่ 2 และส่วนที่ 3 เป็นข้อถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ได้แก่ ระดับความคิดเห็นมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบความตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) ซึ่งการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยนำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน โดยพิจารณาจากวัดดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับตัวแปรที่กำหนด (Index of Item Objective Congruence : IOC) เพื่อตรวจสอบความตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) ซึ่งแบบสอบถามมีค่า IOC เฉลี่ยเท่ากับ 0.99 ซึ่งอยู่ในระดับที่ สูงมาก แสดงให้เห็นว่าแบบสอบถามมีความตรง เชื่อเนื้อหา อยู่ในเกณฑ์ที่ดี และสามารถนำไปใช้เก็บข้อมูลในการวิจัยได้อย่างเหมาะสม และการทดสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยใช้ผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำไป Try-out แบบสอบถาม จำนวน 30 ชุด เพื่อทำการตรวจสอบในการคำนวณหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของปัจจัยการบริหารความเสี่ยง อยู่ระหว่าง 0.73-0.86 และประสิทธิภาพการดำเนินงาน อยู่ระหว่าง 0.70-0.84 ซึ่ง Cronbach (1975) ได้เสนอค่าที่ได้ควรมีค่าเกิน 0.70 จึงเป็นค่าที่ยอมรับได้ (Hair et al., 2006)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการในช่วงเดือนพฤษภาคม ถึงมิถุนายน พ.ศ.2568 ซึ่งใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล โดยได้ดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ (Google Form) ไปยังกลุ่มตัวอย่างผ่านช่องทางออนไลน์ ได้แก่ อีเมล (E-mail) และแอปพลิเคชันไลน์ (Line) รวมทั้งสิ้นจำนวน 166 ชุด ผลจากการดำเนินการดังกล่าว พบว่า ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา ครบทั้งจำนวน 166 ชุด โดยแบบสอบถามที่ส่งคืนทั้งหมด มีข้อมูลครบถ้วนและสมบูรณ์ทั้งหมด 166 ชุด มีจำนวนมากกว่าขนาดกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำที่กำหนดไว้ที่ 100 ชุด และมีอัตราส่วนของกลุ่มตัวอย่างต่อจำนวนตัวแปรต้นมากกว่า 30-60 ชุดต่อ 1 ตัวแปร ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่สามารถยอมรับได้ว่าแบบสอบถามที่ได้รับมีจำนวนที่เหมาะสมและเพียงพอสำหรับการนำไปใช้วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติได้อย่างมีนัยสำคัญ (Hair et al., 2010)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ซึ่งดำเนินการตรวจสอบคุณภาพของข้อมูลเบื้องต้น ตรวจสอบความถูกต้อง ความสามารถในการอ่าน ความสมบูรณ์ของข้อมูล และความสอดคล้องของคำตอบ โดยนำมาวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ซึ่งใช้ในการอธิบายลักษณะทั่วไปของข้อมูล โดยหาความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ในส่วนของการทดสอบสมมติฐาน ผู้วิจัยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) โดยดำเนินการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อตรวจสอบอิทธิพลของปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน พร้อมทั้งตรวจสอบคุณสมบัติของตัวแบบการวิเคราะห์ ได้แก่ การกระจายตัวของค่าคลาดเคลื่อน (Residuals) ความเป็นอิสระของตัวแปรอิสระ และการมีพหุสหสัมพันธ์ (Multicollinearity)

ผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 166 ราย พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 89.8 มีอายุระหว่าง 30-40 ปี จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 41.6 มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 64.5 ดำรงตำแหน่งงานในปัจจุบันเป็นนักวิชาการเงินและบัญชี จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 83.7 มีระดับตำแหน่งงานเป็นระดับชำนาญการพิเศษ จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 35.5 และมีประสบการณ์การทำงานด้านการเงินและบัญชี ระหว่าง 6-10 ปี จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 27.1

1. การศึกษาระดับความคิดเห็นปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม โดยศึกษาข้อมูลจำแนกตามปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยง ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงผลลัพธ์การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยง

ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยง	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. การบริหารความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์	4.38	0.67	มากที่สุด
2. การบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ	4.46	0.61	มากที่สุด
3. การบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน	4.49	0.54	มากที่สุด
4. การบริหารความเสี่ยงด้านการเงิน	4.63	0.53	มากที่สุด
5. การบริหารความเสี่ยงด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.34	0.71	มาก
รวม	4.46	0.55	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.46$) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การบริหารความเสี่ยงด้านการเงิน ($\bar{X} = 4.63$) ด้านการดำเนินงาน ($\bar{X} = 4.49$) ด้านการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ ($\bar{X} = 4.46$) ด้านยุทธศาสตร์ ($\bar{X} = 4.38$) และด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.34$) ตามลำดับ ซึ่งปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงโดยรวมมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรมอยู่ในระดับมากที่สุดนั้น สะท้อนให้เห็นว่าบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารจัดการความเสี่ยงในมิติต่างๆ เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยให้ความสำคัญกับการควบคุมกระบวนการทำงานให้มีมาตรฐานและถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบเพื่อลดความผิดพลาด สอดคล้องกับ Krongten (2021) ที่ศึกษาพบว่าการบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน และการตรวจสอบภายในที่มีประสิทธิภาพ สามารถช่วยลดความเสี่ยงด้านสภาพคล่องและส่งผลดีต่อผลการดำเนินงานขององค์กรได้ โดยชี้ให้เห็นว่าการที่องค์กรให้ความสำคัญกับการประเมินความเสี่ยงในทุกมิติ จะนำไปสู่การวางแผนควบคุมและตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ที่ช่วยให้องค์กรสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

โดยศึกษาข้อมูลจำแนกปัจจัยประสิทธิภาพการดำเนินงาน ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงผลลัพธ์การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยประสิทธิภาพการดำเนินงาน

ปัจจัยประสิทธิภาพการดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. ประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านความถูกต้อง ครบถ้วน	4.59	0.46	มากที่สุด
2. ประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านความสามารถตรวจสอบได้	4.76	0.39	มากที่สุด
3. ประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านระยะเวลา	4.62	0.49	มากที่สุด
รวม	4.66	0.41	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 พบว่า ปัจจัยประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านความสามารถตรวจสอบได้ ($\bar{X} = 4.76$) ด้านระยะเวลา ($\bar{X} = 4.62$) และด้านความถูกต้องครบถ้วน ($\bar{X} = 4.59$) ตามลำดับ ซึ่งปัจจัยประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรมอยู่ในระดับมากที่สุดนั้น สะท้อนให้เห็นว่า สำนักงานศาลยุติธรรมซึ่งเป็นองค์กรที่ต้องมีความน่าเชื่อถือและความโปร่งใสสูงสุด ผลลัพธ์นี้สอดคล้องกับ หลักธรรมาภิบาล ในมิติของความโปร่งใส และความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ การมีกระบวนการทางการเงินและบัญชีที่สามารถตรวจสอบที่มาที่ไปของเอกสารถือเป็นการควบคุมที่มีประสิทธิภาพช่วยลดความเสี่ยงในการทุจริตและสร้างความเชื่อมั่น สอดคล้องกับ Tinakorn (2020) ที่ศึกษาพบว่าประสิทธิภาพในการบริหารจัดการความเสี่ยงและคุณภาพการให้บริการสถานศึกษา ตามโครงสร้างนโยบาย ด้านบุคลากร การเงิน ด้านบริหารจัดการ ซึ่งบริบทองค์กรนั้นเน้นการให้บริการและต้องดำเนินงานภายใต้กรอบระเบียบที่ชัดเจน การค้นพบประสิทธิภาพในระดับสูงที่คล้ายคลึงกันนี้ อาจสะท้อนให้เห็นถึงแนวโน้มการพัฒนาระบบบริหารจัดการในภาคบริการสาธารณะของไทยที่มุ่งเน้นมาตรฐานและประสิทธิผลมากขึ้น

การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของการบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม โดยใช้ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์ ด้านการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ ด้านการดำเนินงาน ด้านการเงิน และด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงบวกของตัวแปรแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กัน เกิดเป็น Multicollinearity ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการทดสอบ Multicollinearity โดยใช้ค่า Variance Inflation Factor (VIF) พบว่าค่า VIF ของตัวแปรอิสระ มีค่าอยู่ระหว่าง 3.17-5.45 ซึ่งต้องไม่เกิน 10 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรอิสระทั้งหมดมีความสัมพันธ์กัน สอดคล้องกับแนวคิดของ ทฤษฎีการจัดการแบบองค์รวม (Holistic Management Theory) ที่เสนอว่า การบริหารจัดการความเสี่ยงองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพควรพิจารณาความเชื่อมโยงของปัจจัยภายในต่างๆ อย่างบูรณาการ (Rivas-Flores et al., 2020) โดยพบว่าทุกตัวแปรมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญโดยมีทิศทางเป็นบวก โดยเมื่อค่าของตัวแปรหนึ่งเพิ่มขึ้น มีแนวโน้มที่ค่าของตัวแปรอื่นๆ เพิ่มขึ้นตามไปด้วย ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของการบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม ตามวิธี Pearson Correlation Coefficient

ตัวแปร	Sta	Leg	Ope	Fin	Tec	VIF
Mean	4.38	4.46	4.49	4.63	4.34	
S.D.	0.67	0.61	0.54	0.54	0.71	
Sta	1					3.95
Leg	0.86**	1				5.45
Ope	0.69**	0.75**	1			3.62
Fin	0.75**	0.81**	0.65**	1		3.17
Tec	0.68**	0.73**	0.82**	0.69**	1	3.63

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

Sta คือ การบริหารความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์

Leg คือ การบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ

Ope คือ การบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน

Fin คือ การบริหารความเสี่ยงด้านการเงิน

Tec คือ การบริหารความเสี่ยงด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

จากตารางที่ 4 พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ การบริหารความเสี่ยงในแต่ละด้าน มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามประสิทธิภาพการดำเนินงาน ซึ่งพบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับตัวแปรตามประสิทธิภาพการดำเนินงาน มีค่าสัมประสิทธิ์ระหว่าง 2 ตัวแปร อยู่ระหว่าง 0.65-0.86 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในเชิงบวกระหว่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่า การบริหารความเสี่ยงในแต่ละด้านมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

จากนั้นจึงทำการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงกับประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม พบว่า แบบจำลองการถดถอยมีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) เท่ากับ 0.66 หรือคิดเป็นร้อยละ 66 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าตัวแปรอิสระทั้ง 5 ด้านสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิภาพการดำเนินงานได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาความสำคัญของตัวแปรอิสระรายด้าน ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณพบว่า การบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยไม่ปรับมาตรฐาน (b) เท่ากับ 0.30 และค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยแบบปรับมาตรฐาน (β) เท่ากับ 0.40 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 4.65, p < .001$) แสดงถึงความสำคัญของการจัดการความเสี่ยงในกระบวนการทำงานต่อประสิทธิภาพของผู้ปฏิบัติงาน ในขณะที่ การบริหารความเสี่ยงด้านการเงิน มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยไม่ปรับมาตรฐาน (b) เท่ากับ 0.25 และค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยแบบปรับมาตรฐาน (β) เท่ากับ 0.32 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 4.02, p < .001$) บ่งชี้ว่าการบริหารจัดการด้านการเงินอย่างมีประสิทธิภาพสามารถส่งผลเชิงบวกต่อการปฏิบัติงานเช่นกัน สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของการควบคุมงบประมาณและการเงินที่รัดกุม ในขณะที่ตัวแปรด้านการบริหารความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์ การบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ และการบริหารความเสี่ยงด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ถึงแม้จะมีค่าสัมประสิทธิ์บวกในบางด้าน แต่ไม่แสดงความสัมพันธ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน สอดคล้องกับ Chumuang (2023) ได้ศึกษาการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า การควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงด้านการเงิน การดำเนินงานมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการทำงานของผู้ปฏิบัติงานบัญชีในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณของการบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม

ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยง	ประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงาน				
	สัมประสิทธิ์การถดถอยไม่ปรับมาตรฐาน (b)	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (S.E.)	สัมประสิทธิ์การถดถอยแบบปรับมาตรฐาน (β)	t	Sig
ค่าคงที่ (Constant)	1.65	0.18		9.02	0.00*
การบริหารความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์ (X_1)	-0.01	0.55	-0.21	-0.23	0.82
การบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ (X_2)	0.10	0.07	0.15	1.43	0.16
การบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (X_3)	0.30	0.65	0.40	4.65	0.00*
การบริหารความเสี่ยงด้านการเงิน (X_4)	0.25	0.61	0.32	4.02	0.00*
การบริหารความเสี่ยงด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (X_5)	0.02	0.49	0.05	0.59	0.56
R = 0.82 $R^2 = 0.67$ Adjusted $R^2 = 0.66$ SE = 23.77					

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 5 พบว่า การบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (X_3) และด้านการเงิน (X_4) มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม ซึ่งสามารถเขียนสมการทางคณิตศาสตร์ได้ ดังนี้

$$Y = 1.65 + 0.40(X_3) + 0.32(X_4)$$

สามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม คือ การบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน ($\beta = 0.40$) และการบริหารความเสี่ยงด้านการเงิน ($\beta = 0.32$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และค่า Adjusted R^2 ที่ได้เท่ากับ 0.66 หรือร้อยละ 66 แสดงว่าสมการข้างต้นมีความน่าเชื่อถือในการพยากรณ์ ส่วนอีกร้อยละ 34 ยังมีคลาดเคลื่อน ซึ่งมีปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงด้านอื่นที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน

2. การศึกษาแนวทางการบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม แนวทางการบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม โดยผู้วิจัยจะแบ่งเป็น 4 แนวทาง ดังนี้ 1) แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ เป็นการปฏิบัติงานอย่างถูกต้อง ครบถ้วนเป็นปัจจุบัน โดยเฉพาะการปฏิบัติตามคู่มือ กฎหมาย ระเบียบ จะส่งผลให้ผลการปฏิบัติงานที่ถูกต้อง โปร่งใส และมีความน่าเชื่อถือของข้อมูล สอดคล้องกับงานวิจัยของ Krongten (2021) ที่ได้ศึกษาผลกระทบกระบวนการตรวจสอบภายในการบริหารความเสี่ยงที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า การบริหารความเสี่ยงทางการเงิน กฎระเบียบการปฏิบัติงานตามกฎหมายระเบียบยังมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน การดำเนินธุรกิจของบริษัท จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเกี่ยวข้องกับกระบวนการตรวจสอบภายในและการบริหารความเสี่ยง 2) แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน เป็นการตรวจสอบเหตุการณ์ความไม่ปลอดภัยที่อาจเกิดขึ้นการติดตั้งระบบเตือนภัย การบำรุงรักษาอุปกรณ์ หรือการจัดทำแผนรับมือเหตุฉุกเฉิน การกำหนดพื้นที่เพื่อการรักษาความปลอดภัยห้องเก็บเอกสารทางบัญชี และเอกสารทางการเงินต่างๆ ให้เป็นพื้นที่ควบคุมที่บุคคลภายนอกไม่สามารถเข้าถึงได้โดยอิสระ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Thawanratphokhin (2021) ที่ได้ศึกษาผลกระทบของการบริหารความเสี่ยงในการดำเนินงานทางการเงินต่อความสำเร็จของการดำเนินงานทางการเงินในธุรกิจยานยนต์ พบว่า การบริหารความเสี่ยงในการดำเนินงานทางการเงิน รวมถึงการประเมินความเสี่ยง งานทางการเงิน กิจกรรมการควบคุม และการบริหารความเสี่ยงด้านข้อมูลและการสื่อสารในทุกด้านมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสำเร็จของการดำเนินงานทางการเงินในธุรกิจยานยนต์ 3) แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านการเงิน การป้องกันการทุจริตหรือแจ้งเบาะแสการกระทำการทุจริต การมีแนวทางที่ชัดเจนและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานมีความรับผิดชอบในการบริหารงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพและโปร่งใส ส่งผลต่อประสิทธิภาพของมาตรการป้องกันการทุจริต สอดคล้องกับงานวิจัยของ Charoenwilatphong (2020) ที่ได้ศึกษาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและความพึงพอใจในการปฏิบัติงานจากที่พักอาศัยในภาวะวิกฤติโรคระบาดไวรัสโควิด-19 กรณีศึกษา บริษัท ยูนิลีเวอร์ ไทย เทรดดิ้ง จำกัด (สำนักงานใหญ่) พบว่า บริษัทสามารถบริหารความเสี่ยงด้านการเงินได้โดยผ่านการปรับตัวของกระบวนการทำงานภายใต้ข้อจำกัดของโรคระบาดไวรัสโควิด-19 4) แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ การส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจให้ผู้ปฏิบัติงานพัฒนาทักษะด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ รองรับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี หากไม่มีการส่งเสริมความรู้และการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง และการป้องกันการนำเข้าข้อมูลที่เกิดผลของการปฏิบัติงานในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงการตรวจสอบข้อมูลก่อนบันทึกในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเป็นแนวทางในการป้องกันความผิดพลาด สอดคล้องกับงานวิจัย Pramoolchego (2021) ที่ศึกษาการพัฒนาแผนปฏิบัติการกระบวนการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของกรมการสื่อสารทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย พบว่า ระบบบริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศมีอิทธิพลต่อ มาตรการจัดการความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ และมาตรการจัดการความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศในบริษัทปัจจุบัน มีอิทธิพลต่อความต้องการแผนความเสี่ยงเทคโนโลยีสารสนเทศ

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม พบว่า ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงด้านการเงินและด้านการดำเนินงานมีผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการทำงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี โดยเฉพาะในด้านการจัดทำรายงานทางการเงินที่ถูกต้อง โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้อย่างเป็นระบบ โดยสามารถสร้างระบบตรวจสอบ (Checklist) การตรวจสอบรายงานทางการเงิน โดยกำหนดให้ผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบเอกสารสำคัญก่อนที่จะรายงานให้ผู้บริหาร ซึ่งช่วยลดข้อผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นในกระบวนการทำงาน และยังส่งเสริมให้การดำเนินงานมีความเป็นระบบ มีความรวดเร็ว ทันเวลา และมีความสอดคล้องกับแนวทางการบริหารงานภาครัฐที่เน้นประสิทธิภาพและความโปร่งใส รวมถึงจัดทำคู่มือและแผนรับมือในการเกิดเหตุฉุกเฉินด้านการเงินและบัญชี ไม่ว่าจะเป็นแผนสำรองการทำงานในกรณีที่ระบบคอมพิวเตอร์ล่ม หรือแผนการปฏิบัติงานเมื่อเกิดสถานการณ์ที่ไม่คาดคิด เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่องและลดผลกระทบที่เกิดขึ้น

2. ผลการศึกษาแนวทางการบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีสามารถสรุปได้เป็น 4 ด้าน ได้แก่ แนวทางด้านการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ การปฏิบัติงานอย่างถูกต้อง ครอบคลุมเป็นปัจจุบัน โดยการปฏิบัติตามคู่มือ กฎหมาย ระเบียบ พร้อมทั้งจัดเก็บในรูปแบบที่ผู้ปฏิบัติงานสามารถเข้าถึงได้ง่ายและรวดเร็ว แนวทางด้านการดำเนินงาน การตรวจสอบเหตุการณ์ความไม่ปลอดภัยที่อาจเกิดขึ้นการติดตั้งระบบเตือนภัย การบำรุงรักษาอุปกรณ์ หรือการจัดทำแผนรับมือเหตุฉุกเฉิน การจำกัดสิทธิ์การเข้าถึงข้อมูลทางการเงินให้เฉพาะผู้ที่ได้รับอนุญาต แนวทางด้านการเงิน การป้องกันการทุจริตหรือแจ้งเบาะแสการกระทำการทุจริต ส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานมีความรับผิดชอบในการบริหารงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพและโปร่งใส มีการสร้างช่องทางการแจ้งเบาะแสการทุจริตที่ปลอดภัยและเป็นความลับ เพื่อส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานกล้าที่จะแจ้งข้อมูลหากพบความผิดปกติ แนวทางด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ การส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจให้ผู้ปฏิบัติงานพัฒนาทักษะด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ รองรับการเปลี่ยนแปลงของระบบและเทคโนโลยีที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง หากไม่มีการส่งเสริมความรู้และการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารความเสี่ยงที่ดีโดยเฉพาะในด้านการดำเนินงานและด้านการเงิน มีบทบาทสำคัญในการเพิ่ม ประสิทธิภาพ ความแม่นยำ ความโปร่งใส และความสามารถในการตรวจสอบการทำงาน ของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีในหน่วยงานรัฐ ผลลัพธ์จากงานวิจัยสามารถนำไปใช้ในเชิงวิชาการ และในการพัฒนาการจัดการความเสี่ยงในองค์กรภาครัฐในวงกว้าง รวมถึงเป็นฐานข้อมูลสำหรับการพัฒนาทฤษฎีใหม่หรือการออกแบบโมเดลที่เหมาะสมกับบริบทของภาครัฐในอนาคต

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. การปรับใช้แนวทางการบริหารความเสี่ยงในทางปฏิบัติ โดยหน่วยงานควรนำแนวทางการควบคุมภายในในด้านการเงิน การดำเนินงาน และเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้จริง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดความเสี่ยงในทุกด้าน
2. การพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง ควรมีการจัดอบรมเป็นประจำ เพื่อให้เจ้าหน้าที่มีความเข้าใจในกฎหมาย ระเบียบ และแนวปฏิบัติที่มีการปรับปรุงอยู่เสมอ
3. การวางแผนความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ หน่วยงานควรจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงประจำปีที่ชัดเจน ตรวจสอบได้ และมีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง
4. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ ควรส่งเสริมการใช้ระบบดิจิทัลในงานด้านการเงิน เช่น การจัดเก็บข้อมูล การรายงานผล และการติดตามประสิทธิภาพการดำเนินงาน
5. การส่งเสริมธรรมาภิบาลและความโปร่งใส ควรสร้างระบบที่ส่งเสริมคุณธรรม โดยมีระบบแจ้งเบาะแส และทบทวนมาตรการป้องกันการทุจริตอย่างจริงจัง

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

แนวทางในการพัฒนาการวิจัยควรมุ่งเน้นการขยายกลุ่มตัวอย่างให้หลากหลายมากขึ้น ไม่จำกัดแค่บุคลากรทางการเงินและบัญชี แต่ควรรวมถึงนิติกร เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป และผู้บริหารระดับสูง เพื่อให้ได้มุมมองที่รอบด้านและเข้าใจถึงวิธีคิดและการตัดสินใจของแต่ละบทบาท นอกจากนี้การใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน โดยเฉพาะการสัมภาษณ์เชิงลึกจะช่วยให้เข้าใจบริบทการทำงาน กระบวนการ และปัญหาที่แท้จริง ซึ่งเสริมข้อมูลเชิงปริมาณให้ชัดเจนยิ่งขึ้น การพิจารณา ปัจจัยภายนอก เช่น สถานการณ์ทางเศรษฐกิจ การเมือง หรือนโยบายรัฐ ก็มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะปัจจัยเหล่านี้ส่งผลต่อการจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานนำไปสู่การพัฒนาแนวทางที่เหมาะสมกับบริบทนั้นๆ

ข้อจำกัดการวิจัย

1. การวิจัยนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างเฉพาะผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ส่งผลให้มุมมองที่ได้รับอาจไม่ครอบคลุมบทบาทหน้าที่อื่นที่มีความเกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยง เช่น ผู้บริหารหรือเจ้าหน้าที่ด้านกฎหมายซึ่งอาจมีมุมมองและประสบการณ์ที่แตกต่างในการจัดการความเสี่ยงภายในองค์กร
2. ในการวิจัยนี้ใช้วิธีการเก็บข้อมูลที่ใช้แบบสอบถามเป็นหลัก ซึ่งแม้จะสามารถรวบรวมข้อมูลได้ในวงกว้าง แต่ยังมีข้อจำกัดในการเข้าถึงความคิดเห็นเชิงลึกหรือปัจจัยเชิงพฤติกรรมที่อาจแฝงอยู่ในองค์กร โดยเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ ความเชื่อ หรือแรงจูงใจของผู้ปฏิบัติงาน

References

- Charoenwilatphong, T. (2020). *Efficiency and Satifaction of Work from Home under Covid-19 Pandemic Case Study: Unilever Thai Trading Co., Ltd (Head Office) (Unpublished master's thesis)*. Chulalongkorn University, Bangkok, Thailand.
- Chumuang, C. (2023). *Internal control and risk management affecting operational efficiency of the small and medium enterprises accountants in bangkok (Unpublished master's thesis)*. Sripatum University, Bangkok, Thailand.
- Court of Justice. (2021). *Risk management manual of the Office of the Judiciary*. Retrieved December 2020, from <https://www.coj.go.th>
- Court of Justice. (2023). *Internal control and risk management assessment report of the Office of the Judiciary for fiscal year 2023*. Office of the Judiciary.
- Cronbach, L. J. (1975). Beyond the two disciplines of scientific psychology. *American Psychologist*, 30(2), 116-127. <https://doi.org/10.1037/h0076829>
- Frame, B., Milfont, T. & Weijers, D. (2023). Applying behavioural science to wicked problems: Systemstinking for environmental policy. *Frontiers in Environmental Science*, 11, Article 1239966. <https://doi.org/10.3389/fenvs.2023.1239966>
- Fraser, J., Simkins, B. & Narvaez, K. (2022). *Enterprise risk management: Today's leading research and best practices for tomorrow's executives*. John Wiley & Sons.
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J. & Anderson, R. E. (2006). *Multivariate Data Analysis* (6th ed.). Pearson Prentice Hall.
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J. & Anderson, R. E. (2010). *Multivariate Data Analysis : A Global Perspective* (7th ed.). Pearson.
- Hood, C. (2021). The origins of new public management: Old school values in public sector reform. *Public Administration Review*, 81(4), 593-602 <https://doi.org/10.1111/j.1467-9299.1991.tb00779.x>
- Ketchaoan, P. (2022). *Factors Affecting the effeciency of financial reporting of the office of the court of justice (Unpublished master's thesis)*. Sripatum University, Bangkok, Thailand.

- Krongten, M. (2021). *Risk Management internal control and internal audit on the reduce liquidity risk performance and the value of listed companies in the stock exchange of thailand (Unpublished Doctoral dissertation)*. Sripatum University, Bangkok, Thailand
- Pithnak, P. (2024). *Using of information technology affecting efficiency of th personnel at the office of the judiciary (Unpublished master's thesis)*. Ramkhamhaeng University, Bangkok, Thailand.
- Pramoolchego, C. (2021). *A Development of Operational Plan on Information Technology Risk Management, Directorate of Joint Communication, Royal Thai Armed Forces Headquartes (Unpublished master's thesis)*. Rangsit University, Pathum Thani, Thailand.
- Rivas-Flores, J. I., Márquez-García, M. J., Leite-Méndez, A. E., & Cortés-González, P. (2020). Narrativa y educación con perspectiva decolonial. *Márgenes, Revista de Educación de la Universidad de Málaga*, 1(3), 46-62. <https://doi.org/10.24310/mgnmar.v1i3.9495>
- Saengkaew, S. (2020). *Efficiency of finance and accounting court practitioners under administrative office of the court of justice, region 1 (Unpublished master's thesis)*. Ramkhamhaeng University, Bangkok, Thailand.
- State Audit Office of the Kingdom of Thailand. (2021). *Risk management guidelines for public sector agencies*. Retrieved October 2020, from <https://www.audit.go.th>
- Tangsgaard, E. R. (2022). Risk management in public service delivery: Multi-dimensional scale development and validation. *International Public Management Journal*, 25(7), 1005-1026. <https://doi.org/10.1080/10967494.2021.2004270>
- Thawanratphokhin, T. (2021). Effects of Financial Practice Risk Management on Financial Operational Success of Automotive business. *Academy Journal of Northern*, 8(4), 12-26. <https://so09.tci-thaijo.org/index.php/AJntc/article/view/1716>
- The Comptroller General's Department. (2023). *Risk management manual for government agencies*. Retrieved March 2023, from <https://www.cgd.go.th>
- Thongnak, C. (2023). *Internal audit and risk management that affect success in work of finance and accounting officer at the office of the judiciary (Unpublished master's thesis)*. Sripatum University, Bangkok, Thailand.
- Tinakorn, L. (2020). *Factors affecting the risk management efficiency and the service quality of public institution in bangkok (Unpublished master's thesis)*. Sripatum University, Bangkok, Thailand.